

Desconnectats de Basora

Steven Vincent

El anglesos en diuen estar "connectats" ("switched on"), un estat de moral alta i de voluntarisme. Al llarg dels deu dies que he passat amb la força multinacional liderada pels britànics, en aquesta ciutat del sud de l'Iraq, he conegut molts soldats "connectats", involucrats en el que els britànics anomenen "reforma del sector de seguretat". Es tracta d'un esforç per mantenir la pau mentre entrenen els iraquians perquè es facen càrrec de la seua policia i de la seguretat. La reforma del sector seguretat és fonamental per a l'estratègia d'eixida del país dels britànics i dels americans. Ja ho va dir un oficial britànic: "Com més aviat assumen els iraquians la seua seguretat, més aviat ens n'anirem a casa."

Des d'aquesta perspectiva, l'estratègia sembla que funciona bé. Especialment pel que fa als policies locals: cada dia té més adeptes aquesta força, que aprèn dia a dia noves tècniques d'arrest, dels instructors estrangers. A més, els salaris augmenten, els oficials tenen cotxes patrulla nous de trínca i uniformes esportius cridaners. Encara més: sembla que els nous oficials de policia iraquians també participen d'aquesta nova "connexió". "Volem servir el nostre país", diuen.

Des d'un altre punt de vista, però, la reforma del sector de seguretat està fallant a la gent a la qual hauria de servir: als iraquians del carrer, que l'únic que volen és continuar fent la vida normal. S'ha dit a bastament, però la política a Basora (i la vida quotidiana) cada vegada està més abocada a quedar en mans dels grups religiosos xiïtes, des del Consell Suprem per a la Revolució Islàmica de l'Iraq, fins als seguidors bel·licosos del clergue Muqtada Al-Sadr. Reclutats entre el sector més analfabet de la societat i entre el que pateix els índexs de desocupació més grans, hi ha molts oficials de policia de base, a Basora, que mantenen una doble vida com a servidors de la mesquita i de l'estat. Durant el mes de maig, el cap de policia de la ciutat va dir a un diari britànic que la meitat dels 7.000 homes que formaven la seua força estaven afiliats a partits religiosos. Potser era una estimació optimista: un jove oficial iraquí em va dir que un "75 per cent dels policies que coneix donen suport a Muqtada Al-Sadr, és un gran home." Per desgràcia, els britànics són incapaços, o els manca la voluntat de fer-hi alguna cosa.

Als ciutadans de Basora no els passa per alt el fet que els britànics donen la mà a les organitzacions xiïtes. "Ningú no creu a la policia", em va dir un periodista iraquí. "Si els nostres nous aiatol·làs fan així amb els dits, milers de policies els seguiran sense pensar-s'ho". Mufeed al-Mushashae, líder d'una organització política liberal anomenada Shabanea Rebellion, em va dir que creia que "les noves forces de seguretat s'haurien de dissoldre, i substituir-les per gent educada en els drets humans i en la democràcia". Malauradament, els britànics no ho han fet. Amb la por de semblar forces d'ocupació colonial, eviten qualsevol actitud que pugui semblar un adoctrinament ideològic.

Els resultats són evidents. Al campus de la universitat, per exemple, hi ha monitors voluntaris que patrullen per controlar si l'aspecte i el maquillatge de les dones s'adeqüen a la llei is-

làmica. "M'agradaria expulsar-los-en, però qui gosa?", em deia un dels administradors de la universitat. "La major part de la nostra policia pertany als mateixos partits religiosos que aquests monitors."

És especialment problemàtic que les tensions sectàries s'incrementen a Basora, que ha estat considerada la ciutat més brillant de l'Iraq alliberat. "Els policies, són utilitzats amb interessos polítics?", preguntava Jamal Khazal Makki, cap de la branca del Partit Islàmic, dominat pels sunnites, a Basora. "Detenen a la gent i els deixen en presó preventiva, malgrat que els tribunals els obliguen a deixar-los lliures. En canvi, rarament detenen ningú d'un partit religiós xiïta."

Un lloctinent de policia iraquí em va confirmar els rumors segons els quals uns quants oficials de policia perpetren la major part dels cent assassinats (d'exmembres del partit baasis-

ta) que s'esdevenen a Basora cada mes. Em va dir que, fins i tot, hi ha una mena de "cotxe de la mort": un Toyota blanc que passeja carregat d'oficials de policia fora de servei, pagats pels grups religiosos extremistes, buscant el següent objectiu.

Mentrestant, els britànics suren per damunt d'aquesta revolta creixent, rebutjant qualsevol intervenció en les creences dels oficials de policia. Aquest lligam enfurisma molts basorencs. "Els britànics saben què passa, però fan l'orni, com si pogueren restablir la seguretat i deixar de banda la democràcia", diu aquell mateix lloctinent de policia. "Abans que hi haja un govern democràtic, cal que es produeca una transformació de la nostra manera de pensar".

En altres paraules, una veritable reforma de seguretat requereix entrenament psicològic, a banda del físic. Si els britànics no inclouen en la reforma del sector seguretat algunes lliçons bàsiques de democràcia, Basora es rendirà als extremistes islàmics i als seus policies entrenats pels occidentals.

Steven Vincent, autor d'*In the Red Zone: A Journey Into the Soul of Iraq*, escriu ara un llibre sobre Basora
© The New York Times – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa